

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-2-043
Karar Sayısı : 24-12/213-87
Karar Tarihi : 07.03.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER: İmren KOL, Ebrar KOCAMAN, İbrahim ŞAHİN, Ahmet SAĞDUYU,
Nur ÖZKAN, Fatma ABAZ, Şüheda CENGİZ, Zekiye KARALI,
Mücahit CEYLAN

**C. İLGİLİ
TARAF**

: Ferrero Fındık İthalat İhracat ve Tic. AŞ
Temsilcileri: Av. Şahin ARDIYOK, Av. Bora İKİLER,
Av. Gediz ÇINAR
Büyükdere Cad. Bahar Sok., No:13 River Plaza Kat:11-12
34394 Levent/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Ferrero Fındık İthalat İhracat ve Tic. AŞ'nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak Rekabet Kurulunun 03.11.2022 tarihli ve 22-50/734-M sayılı, 14.09.2023 tarihli ve 23-43/833-M sayılı kararları uyarınca yürütülen soruşturma kapsamında; Ferrero Fındık İthalat İhracat ve Tic. AŞ tarafından yapılan taahhüt başvurusunun değerlendirilmesi.
- (2) **E. İDDİALARIN ÖZETİ:** Ferrero International S.A.nın (FERRERO) hakim durumda bulunduğu, fındığın girdi olarak kullanıldığı çikolata ve şekerleme ürünleri üretimi pazarında, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiği iddiası.
- (3) **F. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 12.09.2022 tarih ve 31114 sayı ile intikal eden ve gizlilik talebi bulunan başvuru üzerine hazırlanan 14.09.2022 tarihli ve 2022-2-043/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulunun (Kurul) 15.09.2022 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 22-42/626-M sayı ile FERRERO ve iştirakleri hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) Anılan Kurul kararı uyarınca yürütülen önaraştırma sonucunda hazırlanan Önaraştırma Raporu, Kurulun 03.11.2022 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 22-50/734-M sayı ile Ferrero Fındık İthalat İhracat ve Ticaret AŞ (FERRERO FINDIK) hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiştir.
- (5) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin ikinci fıkrası gereğinde hazırlanan Soruşturma Bildirimi, FERRERO FINDIK'a 11.11.2022 tarihli ve 53392 sayılı yazıyla, elektronik yolla tebliğ edilmiştir¹. FERRERO FINDIK'ın birinci yazılı savunması 12.12.2022 tarih ve 33707 sayı ile süresi içinde, Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

¹ Elektronik Tebligat Yönetmeliği'nin "Elektronik tebligatın hazırlanması ve muhataba ulaştırılması" başlıklı 9. maddesinin altıncı fıkrası uyarınca elektronik yolla tebligatın, muhatabın elektronik tebligat adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapıldığı sayılmaktadır.

- (6) Soruşturma süresi, Kurulun 30.03.2023 tarihli ve 23-16/282-M sayılı kararı ile bitiminden itibaren altı ay uzatılmıştır. Soruşturma süresinin uzatıldığına ilişkin karar, 30.03.2023 tarihli ve 61772 sayılı yazı ile FERRERO FINDIK'a bildirilmiştir.
- (7) Ayrıca, 14.09.2023 tarihli ve 23-43/833-M sayılı Kurul kararıyla, mevcut soruşturmanın konusuna FERRERO FINDIK'ın fason kırım sözleşmeleri yapmak ve kabuklu fındık alım miktarlarını artırmak yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiği iddiasının da eklenmesine karar verilmiştir. Bu çerçevede, soruşturma sürecinde elde edilen bilgiler ve bulgular neticesinde, soruşturma konusunun genişletilmesine dayanak teşkil eden hususları içeren bildirim, FERRERO FINDIK'a 15.09.2023 tarihli ve 72665 sayılı yazıyla tebliğ edilmiştir. FERRERO FINDIK'ın bahse konu hususlara ilişkin savunması 16.10.2023 tarih ve 43604 sayı ile süresi içinde, Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (8) Soruşturma süreci sonunda hazırlanan 03.11.2023 tarihli ve 2022-2-043/SR-01 sayılı Soruşturma Raporu, 03.11.2023 tarihli ve 76277 sayılı yazı ekinde FERRERO FINDIK'a gönderilmiş olup 14.11.2023 tarihinde FERRERO FINDIK tarafından tebellüğ edilmiştir. FERRERO FINDIK tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 20.11.2023 tarih ve 45023 sayı ile intikal eden yazıda Soruşturma Raporuna yönelik olarak yapılacak savunmanın hazırlanabilmesi için ek süre talep edilmiştir. FERRERO FINDIK'ın anılan talebine yönelik olarak hazırlanan 24.11.2023 tarihli ve 2022-2043/BN-04 sayılı Bilgi Notu Kurulun 30.11.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş olup Kurulun 23-55/1079-M sayılı kararıyla, 4054 sayılı Kanun 45. maddesi uyarınca FERRERO FINDIK'ın ikinci yazılı savunma süresinin, bitiminden itibaren 10 gün uzatılmasına karar verilmiştir.
- (9) Akabinde FERRERO FINDIK tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 28.11.2023 tarih ve 45432 sayı ile giren yazı ile 4054 sayılı Kanun'un 44. maddesinin ikinci fıkrası ve 2010/3 sayılı Dosyaya Giriş Hakkının Düzenlenmesine ve Ticari Sırların Korunmasına İlişkin Tebliğ (2010/3 sayılı Tebliğ) kapsamında dosyaya giriş talebinde bulunulmuştur. FERRERO FINDIK'ın anılan talebine yönelik olarak hazırlanan 06.12.2023 tarihli ve 2022-2-043/BN-05 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 07.12.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 23-56/1122-400 sayı ile FERRERO FINDIK tarafından talep edilen belgelerden bir kısmının 2010/3 sayılı Tebliğ kapsamında ticari sır ve gizli bilgi niteliğindeki bölümleri karartılmak suretiyle, ilgili belgelerin doğrudan FERRERO FINDIK'ı ilgilendiren kısımlarına ilişkin bir kopyasının herhangi bir elektronik veya mekanik kopyası alınmadan ancak not alınabilecek şekilde Kurum merkezinde incelenmek üzere erişime açılmasına; teşebbüs hakkında aklayıcı ya da suçlayıcı delil niteliği bulunmayan Kurum içi yazışma niteliğindeki bir kısım belgelere erişim talebinin ise reddine karar verilmiştir.
- (10) Bu kapsamda ilgili Kurul kararı uyarınca, Kurum merkezinde 14.12.2023 tarihinde erişime açılmasına karar verilen belgeler ve tablolar herhangi bir elektronik veya mekanik kopya alınmasına izin verilmeksizin yalnızca not alınması suretiyle FERRERO FINDIK vekillerinin erişimine açılmıştır.
- (11) Süreç devam ederken FERRERO FINDIK'tan ve fındık pazarında faaliyet gösteren 32 teşebbüsten bilgi taleplerinde bulunulmuştur. Söz konusu bilgi taleplerine ilişkin cevabi yazılar muhtelif tarihler ve sayılar ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (12) FERRERO FINDIK'ın ikinci yazılı savunması 22.12.2023 tarih ve 46518 sayı ile süresi içinde, Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. FERRERO FINDIK'ın ikinci yazılı savunmasına ilişkin hazırlanan 29.12.2023 tarihli ve 80282 sayılı Ek Yazılı Görüş teşebbüs tarafından 29.12.2023 tarihinde tebellüğ edilmiştir. FERRERO FINDIK

tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 02.01.2024 tarih ve 46827 sayı ile intikal eden yazıda Ek Yazılı Görüşteki iddialar ile vakaların özenli şekilde incelenebilmesi; ayrıca Ek Yazılı Görüşte; Soruşturma Raporu'nda bulunan farklı görüşe yer verildiği de dikkate alındığında savunmaların da aynı kapsamda hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir. Bu nedenlerle, FERRERO FINDIK tarafından, üçüncü yazılı savunmalarının sunulması için 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesi uyarınca 30 günlük ek süre tanınması talep edilmiştir. FERRERO FINDIK'ın anılan talebine yönelik olarak hazırlanan 18.01.2024 tarihli ve 2022-2-043/BN-06 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 11.01.2024 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesi uyarınca FERRERO FINDIK'ın üçüncü yazılı savunma süresinin, bitiminden itibaren 10 gün uzatılmasına 24-03/25-M sayı ile karar verilmiştir.

- (13) FERRERO FINDIK'ın üçüncü yazılı savunması 07.02.2024 tarih ve 48383 sayı ile süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Söz konusu yazılı savunmada, teşebbüsün sözlü savunma yapılmasına dair talebi bulunmamakta ve yapılan yazılı savunmalar üzerinden Kurulun nihai kararını vermesi talep edilmektedir.
- (14) Diğer yandan, FERRERO FINDIK tarafından gönderilen taahhüt başvurusu 05.03.2024 tarih ve 49387 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (15) Yukarıda yer verilen süreç sonucunda taahhüt başvurusu kapsamında hazırlanan 05.03.2024 tarihli ve 2022-2-043/BN-07 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (16) **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda; FERRERO FINDIK tarafından sunulan taahhüdün kabul edilerek, soruşturmanın sonlandırılabilmesi ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (17) Kurum kayıtlarına 12.09.2022 tarih ve 31114 sayı ile intikal eden ve gizlilik talebi bulunan başvuruda;
 - FERRERO'nun fındığın girdi olarak kullanıldığı çikolata ve şekerleme ürünleri üretimi pazarında hâkim durumda olduğu, anılan teşebbüsün Türkiye'de tedarikçileri ile imzaladığı "Hammadde Tedariki İle İlgili Çerçeve Sözleşme"de, "*Alıcı², Ferrero Grubu'na adına hammadde tedariki dâhil olmak üzere pek çok alanda faaliyet gösteren, Ferrero Grubu'na bağlı bir şirket olup, (a) tedarik çalışmaları kapsamında Ferrero Grubu'nun yüksek kalite, teknik ve stratejik alım standartlarına göre hareket eder ve (b) ölçek ekonomilerini gözeterek sürekli maliyet azaltma sağlar*" ifadesinin yer aldığı, ifadeden FERRERO'nun fındığı sürekli ucuza almak, fındık fiyatını üretimden, ihracata kadar her aşamada baskılamak ve dolayısıyla kendi çıkarını gözeterek asıl üretimi olan çikolata ve şekerleme için en ucuz fiyattan fındık tedarik etmek amacıyla olduğu, FERRERO'nun söz konusu amaca ulaştığı ve eylemlerinin sosyo-ekonomik sonuçlarının olmasının yanı sıra bu eylemlerin rekabet ihlali niteliği de taşıdığı,
 - FERRERO'nun fındık piyasasında en büyük alıcı ve ihracatçı konumunda olmasının yanı sıra dikey bütünleşik yapısı ile monopsona yakın bir alıcı gücüne eriştiği, fındık alım piyasasında FERRERO'nun alıcı gücünü dengeleyecek başka bir teşebbüsün bulunmadığı,
 - Kurulun 26.12.2019 tarihli ve 19-46/779-337 sayılı kararında ifade edilen FERRERO'nun fındık alımı pazarındaki pazar payının %40'ın altında olduğuna

² İlgili sözleşmede alıcı, Ferrero Fındık İthalat İhracat ve Ticaret AŞ olarak tanımlanmıştır.

yönelik tespitinin FERRERO'nun sadece doğrudan yaptığı alımları kapsadığı, sözleşmelerde aksi yazılmış olmasına rağmen FERRERO'nun manavlara (tüccar) ve kırıcılara fiili münhasırlık uyguladığı, fiili münhasırlık uygulanan manavları da içerecek şekilde diğer kaynaklardan yapılan alımlar da dâhil edildiğinde FERRERO'nun pazar payının çok daha yüksek olacağı, 14 ticaret borsasının kayıtlarına göre FERRERO'nun tedarikçilerinden 300.000-350.000 tondan fazla kabuklu fındık aldığı, FERRERO'nun pazar payının en az %50-55 olduğu,

- FERRERO'nun, 2021 yılında en fazla fındık ihracatı yapan firmalar sıralamasında, Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliğinin verilerine göre açık ara birinci sırada iken, İstanbul Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliğinin verilerine göre ise ikinci sırada yer aldığı ve FERRERO'nun ihracat rakamlarında en yakın rakibinin iki katından daha fazla bir büyüklüğe sahip olduğu, Türkiye'deki fındık ihracatının yaklaşık %60'ını FERRERO'nun tek başına yaptığı,
- 2002-2014 yılları arasında fındık ihracatında lider konumda olan ve ihracatın üçte birini tek başına gerçekleştiren Oltan Gıda Maddeleri İhracat İthalat ve Ticaret Ltd. Şti.'nin (OLTAN) 2014 yılında FERRERO tarafından devralınmasının³ ardından son beş yıl içerisinde hem fındık alım pazarında hem de fındık ihracat pazarında ciddi bir yoğunlaşma yaşandığı ve sektördeki firma sayısının azalmasının yanında FERRERO'nun pazar payının kayda değer ölçüde arttığı,
- Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) ve FERRERO'nun fındık alım piyasasındaki rakiplerinin hiçbirinin fındık işleme, depolama ve kullanma kapasitesi bakımından FERRERO ile rekabet edecek ölçekte olmadığı, piyasada fiyat belirleme rolünün tamamen FERRERO'da olduğu, FERRERO tarafından uygulanan fiyatın tavan fiyat işlevi gördüğü,
- TMO'nun fındık alımlarının sınırlı olduğu, TMO'nun 2017 yılında fındık alımıyla yeniden görevlendirilmesine rağmen 2021 yılında 675.000 ton olan Türkiye fındık rekoltesinin yalnızca 77.000 tonunu aldığı ve TMO'nun yanı sıra FERRERO'nun diğer rakiplerinin de FERRERO'ya ne alım ne de depolama kapasitesi bakımından rekabetçi baskı oluşturabilecek nitelikte olduğu, FERRERO'nun Düzce Fabrikası ile önümüzdeki dönemde kendi fındığını kıracağı ve böylelikle dikey bütünleşik yapısını daha da kuvvetlendireceği,
- TMO tarafından gerçekleştirilen kabuklu fındık alımlarındaki fiyatın 31.07.2022 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından 54 TL olarak ilan edilmesinin ardından FERRERO fiyat açıklayana kadar piyasa denge fiyatının 54 TL'nin çok altında seyrettiği ve çoğu zaman borsalarda fiyat oluşmadığı, fındık fiyatının Ordu'da 44,89 TL, Giresun'da ise 46-47 TL civarında seyrettiği, FERRERO'nun ise anılan tarihten bir ay sonra 48 TL'lik tavan fiyat açıkladığı, bu durumun FERRERO'nun alıcı gücünü ortaya koyduğu, FERRERO'nun pazardaki rakiplerinden ve müşterilerinden bağımsız hareket edebilme kabiliyetine sahip olduğu,
- Pazarda FERRERO'nun karşı karşıya olduğu arz yapısı dikkate alındığında, FERRERO'nun alıcı gücünden kaçabilmek adına satıcıların fındık üretim alanlarını kısa sürede başka ürünlere kaydıramayacağını görüleceği,

³ Kurulun 08.01.2015 tarihli ve 15-02/8-6 sayılı kararı.

- Dolayısıyla FERRERO'nun monopsona yakın bir alıcı gücüne sahip olduğu, başta devlet tarafından ilan edilen taban fiyatın altında bir fiyat belirleyen ve bunu piyasa fiyatı haline getiren, rakiplerinden ve müşterilerinden bağımsız biçimde fiyatı belirleyebilen bir teşebbüs olarak FERRERO'nun 4054 sayılı Kanun'da öngörülen hâkim durum koşullarını açık biçimde sağladığı,
- TMO tarafından uygulanacağı duyurulan asgari alım fiyatının üreticiden alınacak ürünler için geçerli olduğu, FERRERO tarafından duyurulan 48 TL'lik fiyatın ise tüccardan yapılacak alımlarda uygulanacağı, dolayısıyla FERRERO'nun kendisine fındık satmak isteyen tüccarın üreticiden alım fiyatlarını 40 TL düzeyinde baskılamaya çalıştığı, bu fiyatın Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan alım fiyatından %25 daha düşük olduğu ve bu durumun FERRERO'nun hâkim durumunu alım pazarında rekabetçi seviyelerin altında düşük fiyat uygulamak suretiyle sömürücü kötüye kullanmasının boyutunu gösterdiği, söz konusu düşük fiyatın alt pazardaki tüketiciler ve ülke ihracatı bakımından da olumsuz etkileri olduğu,
- Tüketiciler bakımından ele alındığında, hem fındık alım pazarında hem de çikolata ve sürülebilir krema pazarında hâkim durumda olan FERRERO'nun en önemli girdisi olan fındığın fiyatını düşürerek alt pazardaki konumunu güçlendirdiği, pazardaki kâr marjını artırdığı, çikolata üreticisi olan rakiplerinde olmayan bu avantajının tüketiciler için FERRERO ürünlerini daha pahalı hale getirdiği,
- İhracat bakımından ele alındığında, FERRERO'nun uluslararası bir firma olduğu, dikey bütünleşik yapısı nedeniyle diğer firmaların sahip olmadığı vergi ve teşvik avantajlarına sahip olduğu, Avrupa Birliği tarafından uygulanan tarife dışı engellerin FERRERO için uygulanmadığı, ihracat pazarlarında faaliyet gösteren firmaların FERRERO'nun düşük fiyatları ile rekabet edemez hale gelerek pazardan çekilmek durumunda kaldığı, dolayısıyla FERRERO'nun fiyat politikasının yoğunlaşmaya neden olduğu,
- Pazarda faaliyet gösteren bazı manavların ve kırıcıların sadece FERRERO'ya fındık tedarik etmeye zorlandığı ve bu yolla fiili münhasırlık uygulandığı, FERRERO'nun pazarın farklı seviyelerinde fiili münhasırlık uygulamak suretiyle rakip alıcılar bakımından pazar kapama etkisi oluşturduğu, FERRERO'nun söz konusu eyleminin tek alıcıya sağlama yükümlülüğü olarak değerlendirilebileceği,
- FERRERO'nun tedarikçileriyle imzaladığı "Hammadde Tedariki İle İlgili Çerçeve Sözleşme"de münhasırlığa ilişkin bir hüküm bulunmamasıyla birlikte tedarikçilerin önemli bir kısmının FERRERO ile münhasırlık esasında iş yaptığı, ancak tedarikçilerin buna ilişkin beyandan ticari kaygılar sebebiyle kaçındığı,
- Tedarikçilerin, FERRERO tarafından fiilen münhasıran FERRERO'ya fındık tedarik etmeye ya da fiili münhasırlığın sonuçlarından kaçabilmek adına diğer alıcılara sınırlı miktarda mal tedarikine zorlandıkları,
- FERRERO'nun alım gücü ve kapasitesi karşısında rakip alıcıların mal tedariki üzerinde ciddi baskı yarattığı ve pazarın dışında kalma endişesi taşıyan tedarikçilerin FERRERO'nun dayattığı kuralları kabul ederek FERRERO'ya mal tedarikine devam ettikleri,
- FERRERO'nun Değerli Tarım Uygulaması adı altında bir proje yürüttüğü ve üreticilerle münhasır alım anlaşmaları imzaladığı, FERRERO'nun bu uygulamayı hâlihazırda 100.000 dönüm fındık arazisi üzerinde uyguladığı ve dolayısıyla bu

findık arazilerinin rakiplerin erişimine kapatıldığı, alım garantisi altında tutulan toplam 100.000 dönümlük arazinin diğer üreticilerin fiyatlarının düşürülmesi amacı için de kullanıldığı,

- Üreticilerin bu uygulamaya katılmalarının tek nedeninin FERRERO'nun sağladığı alım garantisinden istifade etmek olduğu ve sıcak sezonda ürünlerini elden çıkaramama endişesi yaşayan üreticilerin mahsullerini olabildiğince düşük fiyatlardan satmak zorunda kaldığı,
- FERRERO'nun sözleşme yapmanın reddi niteliğindeki eylemlerle pazarın farklı seviyelerinde dışlayıcı etki oluşturduğu, kabuklu findık kırma kapasitesi arttıkça daha az sayıda kırıcıdan ürün alımı gerçekleştirdiği ve daha çok sayıda ürün tedarik talebini reddettiği, sektör paydaşlarının ortak endişesinin FERRERO'nun Düzce'deki fabrikasının tam olarak faaliyete başlamasının ardından kırıcıları sektörden dışlaması olduğu,
- FERRERO'nun yurt dışı pazarlarda düşük findık fiyatı uygulaması nedeniyle kırıcıların yurt dışı ihracat kapasitelerinin azaldığı, bu nedenle Türk findığının daha ucuz fiyatlarla ihraç edildiği ve ülke gelirlerinin düştüğü ve
- Kırıcı seviyesinde alım yapılmasının reddedilmesine ilişkin endişelerin manav ve üretici düzeyinde de olduğu, FERRERO'nun zaman zaman fiili münhasırlık esasıyla çalıştığı manavları herhangi bir gerekçe göstermeden tedarikçileri arasından çıkardığı ve bu yolla piyasa unsurları üzerindeki tahakkümünü artırdığı

iddia edilerek 4054 sayılı Kanun kapsamında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

(18) Söz konusu iddialar çerçevesinde başlatılan ve sürecine yukarıda yer verilen soruşturma kapsamında FERRERO FINDIK tarafından yapılan taahhüt başvurusunun değerlendirilebilmesi amacıyla, Soruşturma Raporu'nda, Ek Yazılı Görüş'te ve Ek Yazılı Görüş'te yer alan Farklı Görüş'te ifade edilen olası rekabetçi endişelere aşağıda yer verilmiştir.

(19) Soruşturma Raporu'nda ve Ek Yazılı Görüş'te Türkiye findık sektörüne yönelik;

- FERRERO FINDIK'ın 2021-2022 ve 2022-2023 sezonlarında kabuklu findık alım miktarını artırdığı ve buna bağlı olarak iç findık alımlarını azalttığı,
- FERRERO FINDIK'ın kabuklu findık alım fiyatının 2021-2022 ve 2022-2023 sezonlarında TMO'nun açıklanan ve gerçekleşen alım fiyatının altında kaldığı,
- FERRERO FINDIK'ın kabuklu findık alımlarını yüksek sezona karşılık gelen ağustos-aralık döneminde yoğunlaştırdığı, diğer dönemlerde kabuklu findık alımlarının sınırlı kaldığı, dolayısıyla söz konusu davranışların bu şekilde devamı halinde kabuklu findık alım pazarının yapısında bozucu etkilerin söz konusu olabileceği ve
- Bu kapsamda; Ticaret Bakanlığına, Tarım ve Orman Bakanlığına ve FERRERO FINDIK'a görüş gönderilmesi gerektiği

değerlendirmeleri yapılmıştır.

(20) Ayrıca Ek Yazılı Görüş'te yer alan Farklı Görüş'te Türkiye findık sektörüne yönelik;

- Ek Yazılı Görüş'te yapılan Türkiye findık sektörüne ilişkin tüm değerlendirmelere tamamen iştirak edildiği,
- FERRERO FINDIK'ın 2018-2019 sezonu ile 2022-2023 sezonu arasındaki dönemde alım politikasında değişikliğe gittiği,

- Bu kapsamda, FERRERO FINDIK'ın alımları bakımından; ilgili dönemde iç fındıkta %(...) düşüş, kabuklu fındıkta %(...) civarında artış meydana geldiği,
- FERRERO FINDIK'ın kabuklu fındık alım miktarını artırmasına ve iç fındık alım miktarını azaltmasına yönelik politikasının, rakiplerin pazara/müşteriye erişiminin kısıtlanması bakımından rekabeti bozucu etki doğurabilecek nitelikte olabileceği ve
- 2018-2019 sezonu ile 2022-2023 sezonu arasındaki döneme karşılık gelen alım politikası değişikliği davranışı bakımından 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir ihlal tespiti yapılabileceği

belirtilmiştir.

- (21) Dosya kapsamında FERRERO FINDIK tarafından gönderilen taahhüt yazısı aşağıdaki gibidir:

"Ferrero'nun Türkiye'deki fındık piyasasının etkinliğini desteklemek amacıyla hazırlanmış olduğu resmi başvuru taahhüdünü kurula sunmak üzere aşağıda bulabilirsiniz.

1. Ferrero, müdahale referans fiyatının altında kabuklu fındık alımı yapmamaya devam edecektir.

2. (...)

3. (...)

(...)"

- (22) Yukarıda yer verilen FERRERO FINDIK tarafından sunulan yazıda yer alan;

- "Ferrero, müdahale referans fiyatının altında kabuklu fındık alımı yapmamaya devam edecektir." taahhüdünün FERRERO FINDIK'ın kabuklu fındık alım fiyatının 2021-2022 ve 2022-2023 sezonlarında TMO tarafından açıklanan kabuklu fındık alım fiyatının altında kaldığına ilişkin olarak yapılan tespitler ve değerlendirmeler çerçevesinde ortaya konan rekabetçi endişeleri giderebileceği, nitekim bu durumda pazardaki en büyük alıcı olan ve hâkim durumda bulunan FERRERO FINDIK'ın, TMO tarafından açıklanan fiyattan daha düşük fiyata fındık satın almayacağı,

- (...) ve

- (...)

değerlendirilmektedir.

- (23) Bu kapsamda FERRERO FINDIK tarafından gönderilen yazıda belirtilen davranışların Türkiye fındık sektörüne yönelik olarak Soruşturma Raporu'nda, Ek Yazılı Görüş'te ve Ek Yazılı Görüş kapsamındaki Farklı Görüş'te yer verilen olası rekabetçi endişeleri gidereceğine ve Türkiye fındık sektörünün etkinliğine ve sektördeki rekabet sürecine olumlu katkı sağlayacağına dolayısıyla, FERRERO FINDIK tarafından getirilen taahhütlerin kabulüne ve bu taahhütlerin ilgili teşebbüs açısından bağlayıcı hale getirilmesine; bu çerçevede dosya konusu soruşturmanın sonlandırılmasına karar verilmiştir.

I. SONUÇ

- (24) Yapılan görüşmeler sonucunda; Ferrero Fındık İthalat İhracat ve Tic. AŐ tarafından 03.11.2022 tarihli ve 22-50/734-M sayılı, 14.09.2023 tarihli ve 23-43/833-M sayılı Kurul kararları uyarınca yürütölen soruŐturma kapsamında sunulan ve Kurum kayıtlarına 05.03.2024 tarih ve 49387 sayı ile giren yazıda sunulan taahhütlerin kabulüne ve ilgili teŐebbüs ačiusından bağlayıcı hale getirilmesine; bu çerçevede dosya konusu soruŐturmanın sonlandırılmasına gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu ačius olmak üzere OYBİRLİğİ ile karar verilmiŐtir.